

VOLONTÄR- BAROMETERN

RAPPORT OM IDEELLT ENGAGEMANG 2025

© **Volontärbyrån 2025**

ISBN 978-91-989794-7-3

Tryck: Billes tryckeri

Redaktör: Mia Laurén, Arena Opinion

Texter: Mia Laurén, Kristina Wicksell Bukhari, Tite Lindroth von Bahr, Arena Opinion
samt Andréa Hamdan, Volontärbyrån

Grafisk form: Jolin Edbrand och Jonna Rösmark, Arena Opinion

Foto sidan 30: Privat

Foto sidan 5: Filippa Norling Markai

Övrigt foto: Ola Höiden

INNEHÅLL

Volontärer i siffror	6
Cecilia blev årets volontär 2024	8
Volontärbarometern 20 år!	10
Civilsamhället speglar ofta resten av samhället	12
Trendspaning – organisationerna om engagemanget	14
Barn och unga engagerar flest	16
Siyanthan vill ge unga en ljusare framtid	18
Praktiska uppgifter volontärernas favorit	20
Äldre och kvinnor vanligaste volontärerna	22
Språk och gemenskap i fokus.....	24
Stödja andra starkaste drivkraften till engagemang	26
Omvärld och beredskap påverkar engagemanget	28
När civilförsvaret är starkt så bygger vi tillit till varandra	31
Tid är volontärernas största utmaning	32
5 tips för att attrahera och behålla volontärer	34
Engagemang skapar mening	36

OM VOLONTÄRBAROMETERN

Volontärbarmetern utkommer i år för tjugonde året i rad. Årets undersökning genomfördes under mars och april 2025 genom en enkät som två gånger skickades ut till 6056 personer som hade sökte ett volontäruppdrag via Volontärbyrån under 2024. Totalt svarade 1 136 personer på enkäten.

Ytterligare en enkät skickades ut till samordnare hos de föreningar som använt Volontärbyrån för att söka frivilliga eller som gått någon av våra utbildningar under 2024. Av 1 252 utskickade enkäter besvarades den av 206 föreningsrepresentanter.

Ideellt engagemang är hjärtat och den drivande kraften i det svenska civilsamhället och bidrar till förändring som stärker både individen och samhället i stort. Varje år kartlägger Volontärbyrån de trender och utmaningar som präglar det ideella engagemanget, med målet att främja engagemanget och sänka trösklarna för fler framtida volontärer. I år är tjugonde året i rad vi gör denna undersökning.

Vi kan se att det ideella engagemanget fortsatt står starkt 20 år efter att den första Volontärbarometern gjordes. Vi är också glada över att 2024 blev ett historiskt rekordår för det ideella engagemanget på Volontärbyrån, med över 14 000 intresseanmälningar för att bli volontär. I årets undersökning ägnar vi ett avsnitt åt vilka skillnader och likheter som finns mellan 2005, 2015 och 2025.

Volontärbarometern 2025 är inte bara en lägesbild – den är en inbjudan till handling. I år har vi ett extra fokus på en orolig tid, hur omvärlden med krig, klimatförändringar och lågkonjunktur påverkar engagemanget. Det visade sig att 30 procent av de som svarat på undersökningen anser att det har haft en påverkan på deras engagemang.

Genom att lyfta fram möjligheter, utmaningar och nya insikter vill vi inspirera fler att engagera sig. Tillsammans kan vi stärka det ideella engagemanget och forma ett samhälle där alla kan göra skillnad.

Anna Snell
Verksamhetsledare
Volontärbyrån

VOLONTÄRER I SIFFROR

95%

anser att ideella bidrar med sina kunskaper och erfarenheter

94%

vill engagera sig ideellt även nästa år

30%

har påverkats av världsläget

89%

anser att ideella utvecklar organisationens verksamhet

67%

vill fortsätta det engagemang de har

58%

engagerar sig för att stödja och hjälpa andra

30%

engagerade sig för första gången 2024

VAD ÄR IDEELLT ENGAGEMANG?

Ideellt engagemang innebär att människor frivilligt bidrar med sin tid, kraft och kunskap för en viss fråga, utan att få betalt eller för en symbolisk summa. De som engagerar sig kallas ofta volontärer, ideella eller förtroendevalda. Insatserna kan se olika ut: från att hjälpa till med läxläsning eller stödsamtal, till att leda aktiviteter, sitta i en styrelse eller hålla i utbildningar.

CECILIA BLEV ÅRETS VOLONTÄR 2024

Utmärkelsen Årets volontär instiftades av Volontärbyrån 2017, för att uppmärksamma det ideella engagemanget och hylla alla miljontals ideellt engagerade människor i Sverige. 2024 tilldelades utmärkelsen Cecilia Samuelsson för sitt engagemang i Elevernas riksförbund.

Elevernas riksförbund är en organisation av och för elever som arbetar för att stärka elevdemokratien. Som ideell ledamot i styrelsen har Cecilia varit drivande i att samla och stärka elever. I motiveringen för utmärkelsen lyfts särskilt Cecilias förmåga att skapa en miljö där unga vågar ta plats, utvecklas och göra sina röster hörda.

– Att vara engagerad i en förening är den bästa demokratiskolan i världen, menar Cecilia. Man får både öva sig i de demokratiska processerna och i ett aktivt inkluderings- och värdegrundsarbete!

På frågan vad volontärskapet gett henne kan hon ge flera exempel.

– Allt från praktiska färdigheter såsom ledarskap och vad ett bokslut är, till de erfarenheter man får av att lära känna och samarbeta med så många olika människor som jag annars inte hade träffat, säger Cecilia. 🖐️

VOLONTÄRBYRÅNS MOTIVERING

“Cecilia har genom sitt engagemang i Elevernas riksförbund skapat en miljö där unga vågar ta plats, utvecklas och göra sina röster hörda. Som ideell ledamot i styrelsen har hon varit drivande i att samla och stärka elever i demokratiska forum, där hon planerar verksamhet för att skapa en bättre och mer demokratisk skola. Med initiativkraft, ledarskap och en oöverblicklig tro på elevers rättigheter har hon lagt grunden för en hållbar utveckling av elevdemokratien och stärkt ungas möjlighet att påverka. Hennes unika förmåga att inkludera och lyfta andra, i kombination med ett brinnande driv att skapa positiv förändring, gör Cecilia till en förebild för unga och en sann representant för det ideella engagemanget.”

**ATT VARA ENGAGERAD I
EN FÖRENING ÄR DEN
BÄSTA DEMOKRATISKOLAN
I VÄRLDEN.**

VOLONTÄR- BAROMETERN 20 ÅR!

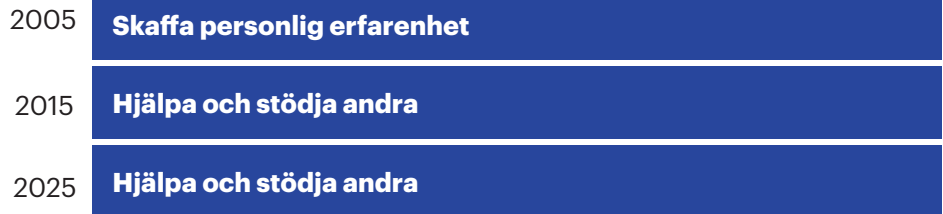
Volontärbyrån har varje år sedan 2005 undersökt volontärernas inställning till engagemang och inom vilka områden de vill och kan bidra. Här presenteras en närmare bild av vilka skillnader och likheter som finns från de senaste 20 åren.

Sedan Volontärbarometern skickades ut för första gången är mycket sig likt i hur volontärerna har svarat. De har haft ungefär samma drivkrafter över tid, de vill engagera sig i ungefär samma saker och det är fler kvinnor än män som söker ideella uppdrag via Volontärbyrån. När större händelser sker i samhället har engagemanget ökat för de utmaningar som är aktuella just då. Det finns skillnader i hur engagemanget generellt ser ut i Sverige och vad som kommer fram i Volontärbarometern. De uppdrag som förmedlas via Volontärbyrån har många gånger en social inriktning, som kvinnor oftare söker sig till. Framförallt är det fler och fler som upptäcker fördelarna med att vara ideellt engagerad!

LIKHETER OCH SKILLNADER 2005, 2015 OCH 2025

Främsta anledning till engagemang

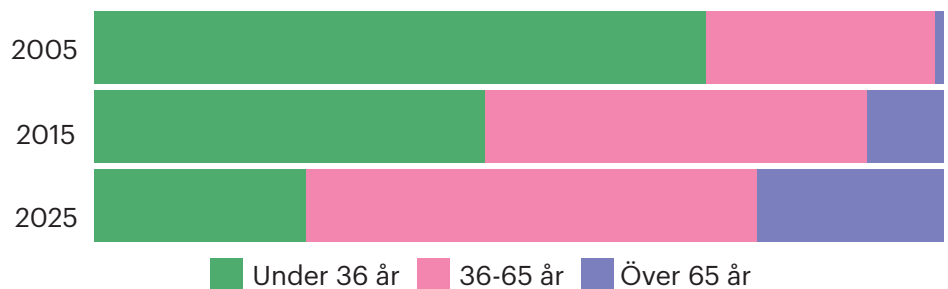

Populäraste områden*

*Frågorna är formulerade på olika sätt genom åren, från vilka grupper de bryr sig mest om till vilka områden de har engagerat sig inom.

Vem som engagerar sig - ålder

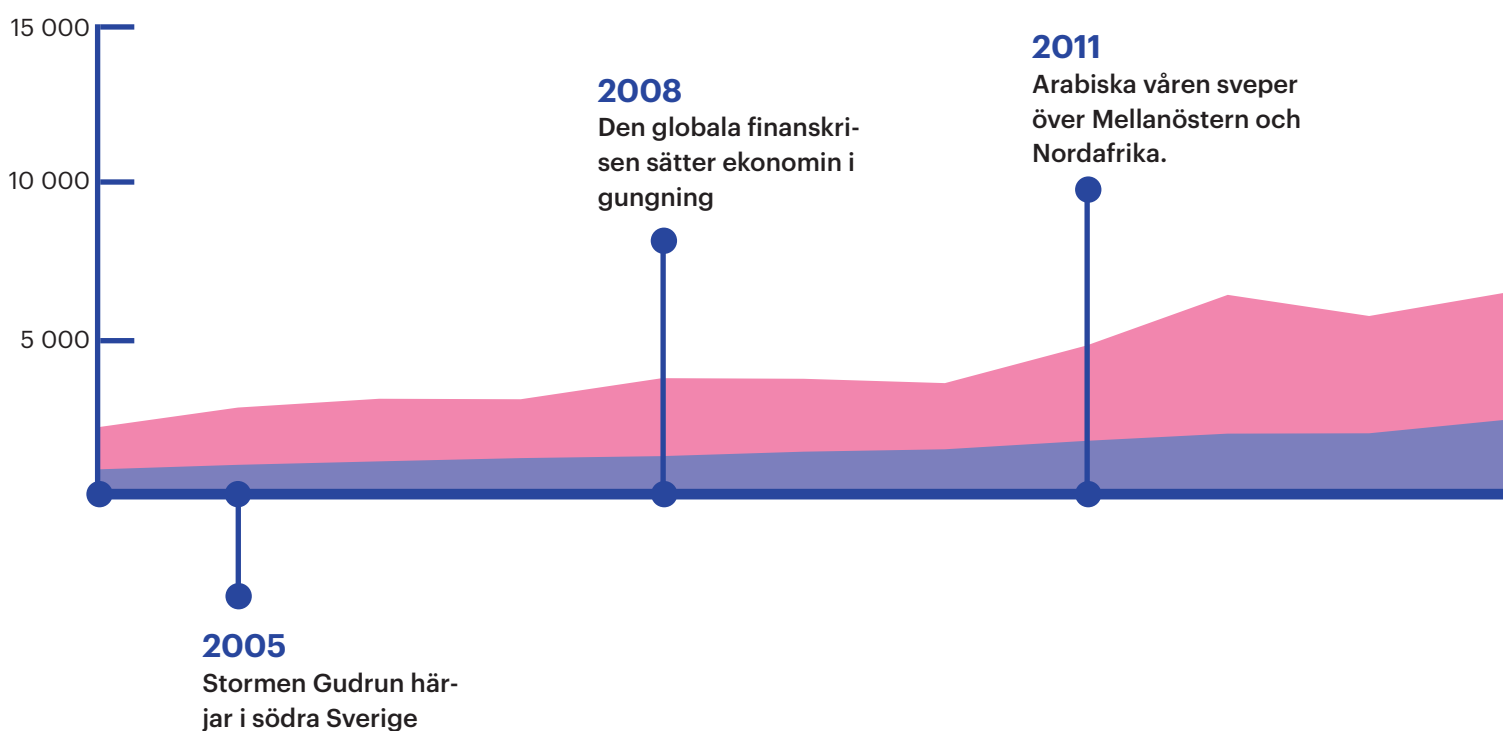

Vem som engagerar sig - kön

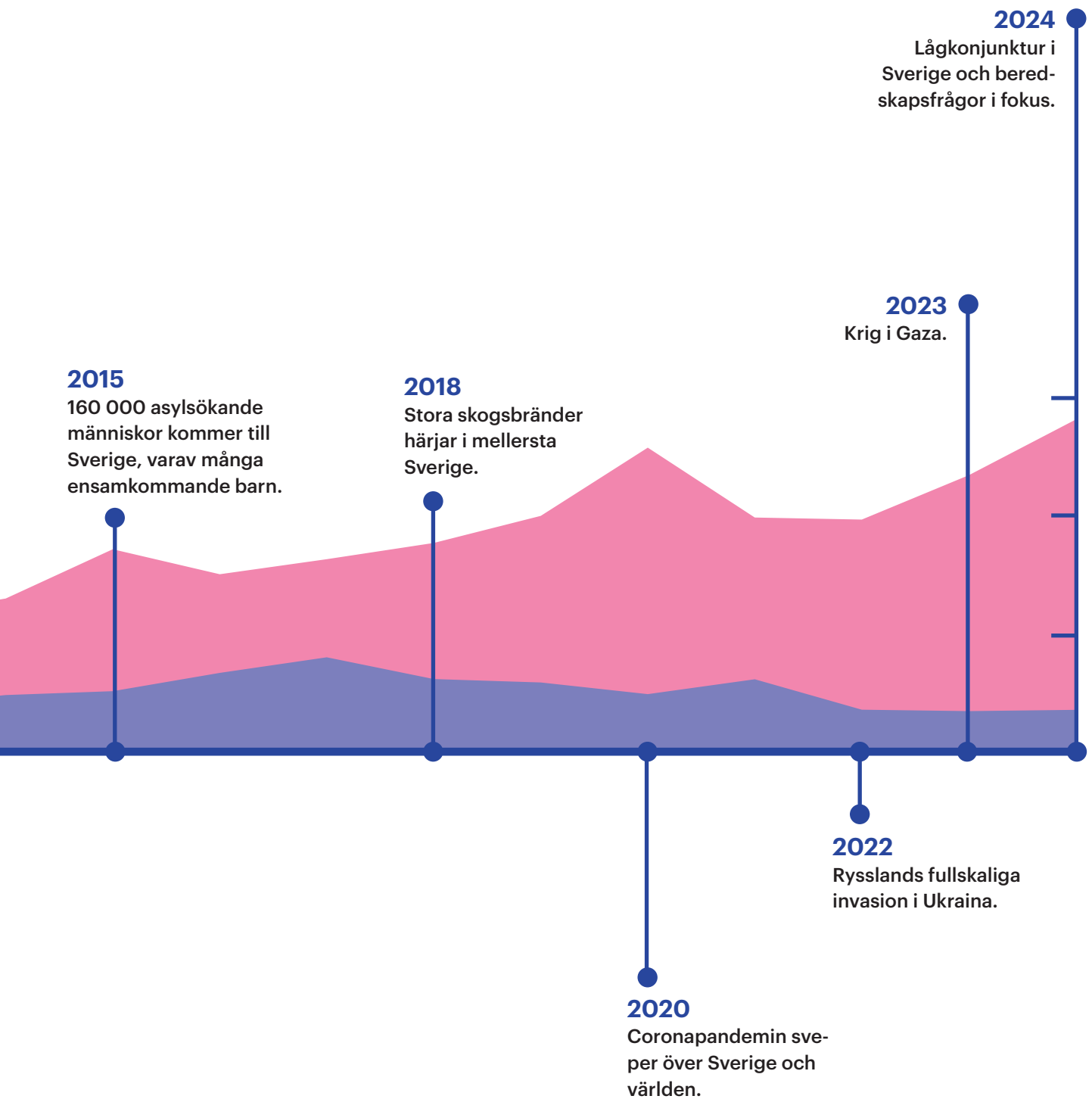
CIVILSAMHÄLLET SPEGLAR OFTA RESTEN AV SAMHÄLLET

■ Publicerade uppdrag på förmedlingen ■ Intresseanmälningar för att bli volontär

“I SAMBAND MED FLYKTINGKRISEN 2015–2016 EXPLODERADE INTRESSET FÖR INTEGRATIONSUPPDRAG. UNDER METOO VAR INTRESSET FÖR ORGANISATIONER SOM ARBETAR MED KVINNOFRÅGOR STORT. UNDER PANDEMIN ÖKADE ENGAGEMANGET ENORMT FÖR ÄLDRE.”

Anna Snell, verksamhetsledare på Volontärbyrån i DN (2024-10-29).

*2017 ändrade Volontärbyrån sättet att mäta publicerade uppdrag, vilket medförde en dipp i antal uppdrag.

TRENDSPANING – ORGANISATIONERNA OM ENGAGEMANGET

Trendspaningen utgår från föreningsrepresentanternas fritextsvar, där de ger sin bild av olika möjligheter och utmaningar framåt, samt undersökningen i sin helhet. Det handlar bland annat om hur ideellt engagemang utvecklas och anpassas till förändringar i samhället samt frivilligas behov och förväntningar.

Ökat intresse för ideellt engagemang i en orolig tid

Den tydligaste trenden i svaren är att organisationer tror att intresset för att vara volontär kommer att öka, eftersom många vill vara med och göra konkret skillnad och bidra till samhället i tider av krig i världen och instabilitet. Men det finns också de som tror motsatsen – att det finns en risk att engagemanget minskar på grund av hopplöshet och minskad tilltro till att det har någon effekt. Att allt fler har fått en försämrad ekonomi kan också minska deras möjligheter att engagera sig.

“EFTER SKOLSKJUTNINGEN I ÖREBRO VAR DET FLER SOM HÖRDE AV SIG OCH VILLE BLI VOLONTÄRER.”

(organisationsrepresentant)

Kortare och mer flexibla uppdrag efterfrågas

Flera organisationer märker av att volontärer, inte minst unga, vill ha kortare och mer flexibla uppdrag där de själva kan styra över sitt engagemang. En fjärdedel av volontärerna har gjort en enskild insats i sitt engagemang. För många volontärer är tidsbrist en stark faktor som står i vägen. Samtidigt uppger organisationerna att det finns utmaningar med att behålla volontärerna och flera lyfter utmaningar i resurser och kapacitet. Även om behoven hos organisationerna är störst inom styrelsearbete, vill de flesta volontärer göra konkreta insatser.

“VOLONTÄRER VILL HA MER FLEXIBLA UPPDRAG DÄR DE SJÄLVA KAN STYRA SITT ENGAGEMANG.”

(organisationsrepresentant)

Större utmaningar med mindre bidrag

Under 2024 har regeringens neddragningar av statliga bidrag till delar av civilsamhället märkts av och många föreningar har fått det tuffare. Oro för ekonomin och faktiska neddragningar märks hos många organisationer. Samtidigt har sex av tio organisationer ett ökat behov av frivilliga. En av fyra föreningar anser att administrationen av frivilligt engagemang blivit mer utmanande. Därmed har också de frivilliga krafterna fått en viktigare roll för att få verksamheten att fungera. Över 60 procent har svarat att de har problem med både tid och resurser för att rekrytera och samordna frivilliga.

“VI HAR BEHÖVT MINSKA PERSONALSTYRKAN, VILKET LETT TILL FÄRRE SOM KUNNAT JOBBA MED REKRYTERING AV FRIVILLIGA.”

(organisationsrepresentant)

Upprustning och beredskap på agendan hos organisationer

Fyra av tio organisationer har helt eller delvis anpassat sin verksamhet efter det förändrade världsläget, med exempelvis samtal om demokrati och omvärld men också konkreta övningar inom beredskap. Det finns organisationer som nämner att de sett ett ökat engagemang för krisberedskap samt att ökade matpriser har påverkat.

“VI HAR NU ETT INSLAG I INTRODUKTIONS-UTBILDNINGEN OM VOLONTÄRERNAS ANSVAR VID OCH TIPS FÖR SITUATIONER SOM STRÖMAVBROTT ELLER SAMHÄLLSKRIS.”

(organisationsrepresentant)

REKORDÅR FÖR VOLONTÄRBYRÅN

2024 var ett rekordår för Volontärbyrå – de unika besökarna på volontarbyran.org ökade med 45 procent och 14 152 intresseanmälningar skickades in från personer som sökte uppdrag genom webbförmedlingen.

- **30 procent** av de volontärer som deltog i Volontärbyråns enkätundersökning engagerade sig för första gången ideellt under 2024.
- **467 000** unika personer besökte volontarbyran.org.
- Förra året var det **24 procent** som gjorde en enskild insats i sin nuvarande förening och **76 procent** som engagerat sig upp till ett halvår eller mer.
- **Tre av tio** i undersökningen engagerade sig inte ideellt förra året.

BARN OCH UNGA ENGAGERAR FLEST

Under 2024 engagerade sig de flesta i uppdrag som rör barn och unga, följt av människor i ekonomisk och social utsatthet och integration och asylsökande.

Under de senaste åren har engagemanget i stort varit ganska likt, sett till vilka områden som volontärerna varit aktiva inom. Däremot har engagemanget för mänskliga rättigheter halverats de senaste fem åren*. För tio år sedan, när många människor på flykt sökte sig till Sverige, var fyra av tio engagerade i integration och asylsökande, vilket också var det område som engagerade mest. I dag har samma område halkat ned till 13 procent.

Det är ganska stora skillnader i vilka områden som volontärerna engagerar sig inom utifrån ålder.

De yngre, som tillhör åldersgruppen 16-25 år, engagerade sig i högre utsträckning i klimat- och miljöfrågor samt mänskliga rättigheter. Bland dem som var 66 år och äldre, var det en högre andel som engagerade sig för äldre. Procentuellt engagerar sport och fritid männen mer än kvinnorna.

På frågan om vad de svarande helst vill engagera sig i framöver, ligger barn och ungdom i topp, följt av ekonomisk och social utsatthet och kvinnor.

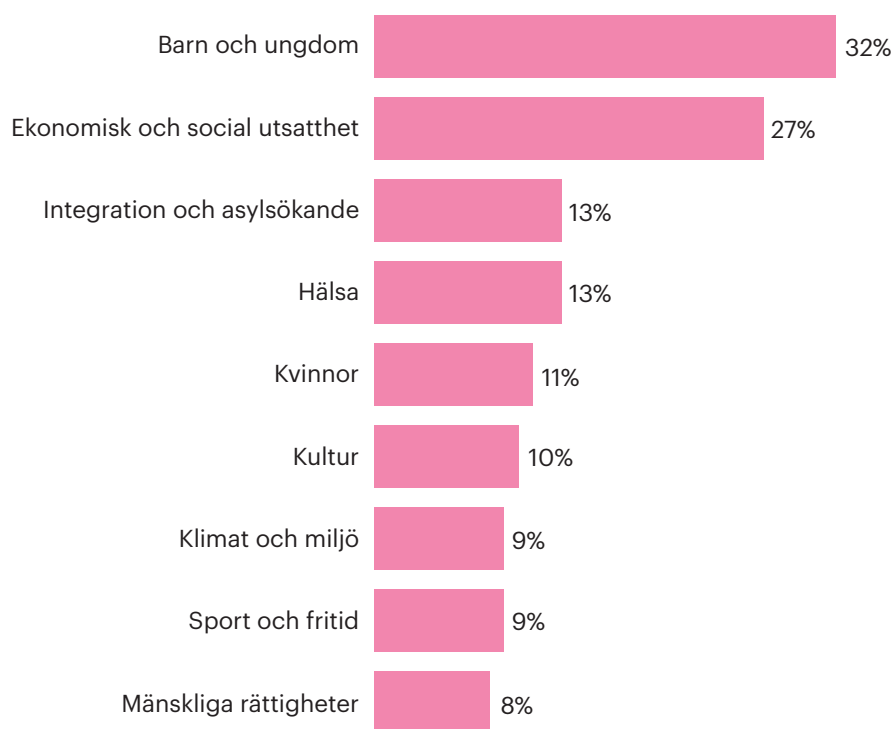
Bland organisationerna som svarat på undersökningen är de tre vanligaste områdena som organisationen är verksam inom barn och ungdom (42 procent), mänskliga rättigheter (21 procent) och hälsa (20 procent).

**”GICK I PENSION OCH VILL
FORTSÄTTA ATT VERKA FÖR
EN BRA FRAMTID FÖR BARN.”**

* En förklaring skulle kunna finnas i att det i den senaste undersökningen fanns fler svarsalternativ som rörde området.

DE 9 STÖRSTA OMRÅDENA FÖR ENGAGEMANG

SIYANTHAN VILL GE UNGA EN LJUSARE FRAMTID

Det var av en slump som Siyanthan Srikant-han började som deltagare i Löparakademin. En kompis frågade honom om han ville hänga med och berättade att man fick ett par skor. Elva år senare är Siyanthan ledare och håller i pass.

– Det bästa är att ha roligt med ungdomarna, att skratta tillsammans. För mig handlar mycket om att umgås med dem som deltar och att se dem växa som människor, det gör att jag vill fortsätta.

Siyanthan berättar att responsen från ungdomarna i gruppen är mycket positiv och att det ger honom motivation att fortsätta engagera sig. Det ideella engagemanget har haft stor påverkan på honom. Siyanthan jobbar idag inom byggbranschen men funderar på om det är dags för ett karriärbyte.

– Jag gillar att jobba med ungdomar. Det är roligt när de känner sig bekväma att prata öppet och har förtroende för mig. Jag funderar på om jag borde bli lärare istället. Idag var det några som sa att de ville ha mig som idrottslärare på deras skola!

– En liten dröm som jag har är att en ungdom ska höra av sig till mig och fråga om hjälp med något. Då känner man sig speciell, när man är någon som andra har förtroende för.

Löparakademin jobbar för jämlik hälsa och social inkludering, den primära målgruppen är barn och ungdomar i socialt utsatta områden. Siyanthan växte upp i en förort och kände själv att det saknades alternativ till aktiviteter när han var yngre.

– Löparakademin handlar inte bara om att träna och springa, det handlar också om ungdomarnas framtid och att ge dem stöd i hur de kan tänka. Vi kan ge dem en ljusare framtidstro. Och vi är alltid här, oavsett väder. Vi finns för dem, vi kör på för fullt. Jag får inget betalt för detta, förutom att jag får löparskor gratis då, ibland ger jag bort dem, det är inte skorna som motiverar mig längre. 🙌

OM LÖPARAKADEMIN

Löparakademin är en ideell organisation som arbetar med jämlik hälsa och social inkludering. Organisationen bedriver programverksamhet i flera olika städer och genomför flera värdeskapande evenemang. Organisationens primära målgrupp är barn och ungdomar i socialt utsatta områden.

**LÖPARAKADEMIN ÄR
INTE BARA TRÄNING, DET
HANDLAR OCKSÅ OM UNGAS
FRAMTID!**

PRAKTISKA UPPGIFTER VOLONTÄRERNAS FAVORIT

De populäraste ideella uppdragen via Volontärbyrån under 2024 hade en stor bredd, från att ingå i aktivistgrupper för mänskliga rättigheter till att bidra i second hand-butiker.

Under året har de flesta som sökt uppdrag via Volontärbyrån gjort det inom praktiska uppgifter, exempelvis lagat mat, varit chaufför eller hjälpt till vid ett evenemang. De uppgifter som få gjort rör opinionsbildning (fyra procent), konst och kultur (fem procent) och information eller kommunikation (sex procent).

Något som en tredjedel av volontärerna gärna vill göra framöver är att bidra till stödsamtal och telefon- eller chattjourer, konkreta uppgifter där resultatet märks direkt. Inom vilken typ av

uppdrag som volontärer helst gör finns inga betydande skillnader mellan män och kvinnor, inte heller om volontärerna är unga eller äldre.

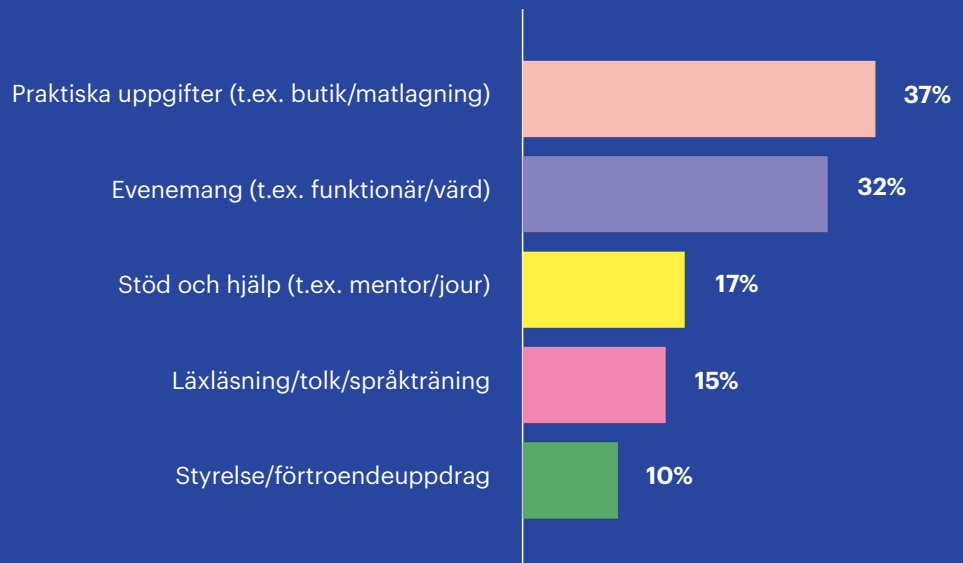
Det finns däremot ett gap mellan vad volontärer helst gör för uppgifter och vad organisationerna som tar emot frivilliga har störst behov av. Över hälften av organisationerna efterfrågar framförallt personer som vill engagera sig i styrelser och som förtroendevalda. 30 procent av organisationerna har behov inom kommunikation och information. Båda är exempel på sådant som kommer längre ned på listan av vad volontärerna helst vill göra för uppgifter framöver.

10 MEST POPULÄRA UPPDRAGEN PÅ VOLONTÄRBYRÅN 2024

- 👉 Amnesty International - Get Involved in Human Rights in Sweden!
- 👉 Vill du vara volontär i en second hand-butik? Kom till Stockholms Stadsmission!
- 👉 Bris söker volontärer för adminuppdrag
- 👉 Bidra till att minska ofrivillig ensamhet - Bli besöksvolontär!
- 👉 Gemensam Jul 2024 - en jul för alla!
- 👉 Bli volontär på Julklappsbutiken hos Uppsala Stadsmission!
- 👉 Cykling utan ålder - hjälp våra äldre att komma ut på en härlig cykeltur!
- 👉 Hjälp barnfamiljer i utsatthet inför julen!
- 👉 Bre och packa smörgåsar, brygga kaffe och te
- 👉 Dela gemenskapen med oss genom arbete i våra fina secondhandbutiker

DE 5 VANLIGASTE UPPGIFTERNA SOM VOLONTÄRERNA ENGAGERAT SIG I UNDER ÅRET

ÄLDRE OCH KVINNOR VANLIGASTE VOLONTÄRERNA

Att engagera sig ideellt tar såklart tid, men ger också mycket tillbaka. Förutsättningarna för att engagera sig skiljer sig dock åt beroende på ålder.

När Volontärbarometern genomfördes för första gången 2005 var över 70 procent av volontärerna mellan 15–35 år. I dag är situationen den omvända, de flesta volontärer är medelålders eller pensionärer. Bara de senaste fem åren har andelen som är 16–25 år halverats.

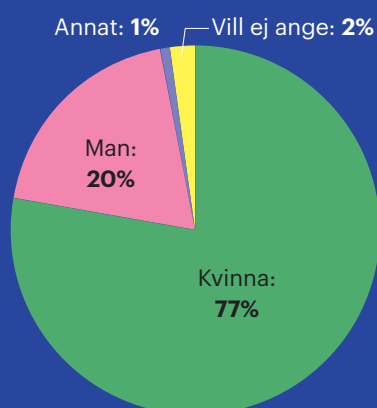
När Volontärbyrån startade kring 2002 nådde verksamheten främst yngre som sökte volontäruppgifter digitalt. Detta mönster höll i sig, även när verksamheten växte och vi genomförde vår första användarundersökning 2005. Sedan dess

har vi fortsatt att växa och nå allt fler, även äldre som blivit alltmer digitala, som söker ideella uppdrag via vår förmedling.

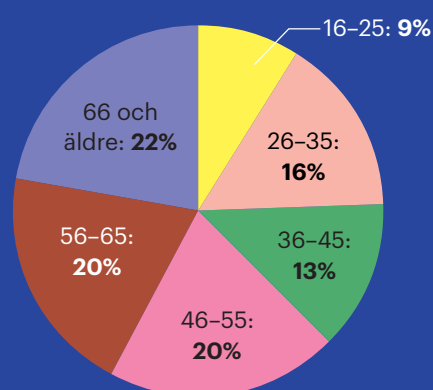
En sak som är sig lik sedan mätningen startade är att åtta av tio är kvinnor, vilket är nästintill oförändrat sedan 2005. De allra flesta volontärerna bor i de större städerna, Stockholm, Göteborg, Uppsala och Malmö.

Kvinnor och äldre hör till dem som är lättast att engagera, enligt organisationerna. Svårast är männen, följt av unga och utrikesfödda. Men även personer med funktionsnedsättning. I fritextsvar nämns bland annat låg tillgänglighet vilket står i vägen. Att ha ett universitet i närheten kan underlätta rekryteringen av unga, skriver en annan organisation.

VOLONTÄRERNAS KÖN

VOLONTÄRERNAS ÅLDER

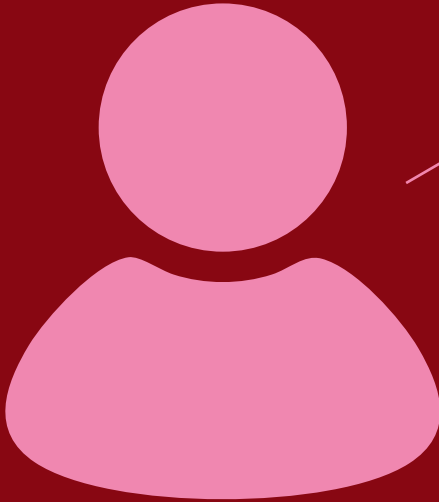
Forskning och andra undersökningar av det ideella engagemanget i Sverige generellt, bland annat Volontärbyråns undersökning *Svenskarnas engagemang 2024*, visar att det i större utsträckning är män som engagerar sig. Enligt den undersökningen framkommer även att en tredjedel av dem som engagerar sig är personer mellan 18–25 år.

EN TYPISK FRIVILLIG

Hen engagerar sig ofta inom barn och ungdomsfrågor eller social utsatthet och utför praktiska uppgifter eller hjälper till vid evenemang.

Den typiska volontären idag har tidigare erfarenhet av ideellt arbete och drivs av att hjälpa andra och göra en konkret insats.

Personen upplever att tiden är en utmaning, men får mycket tillbaka av sitt engagemang och planerar att fortsätta engagera sig även i framtiden.

SPRÅK OCH GEMENSKAP I FOKUS NÄR SVENSKA SENIORER OCH NYANLÄNDA FAMILJER MÖTS

Christoph Capelle är samordnare hos Svenska med baby. För ungefär ett år sedan startade de projektet "Tre generationer möts" med finansiering av Allmänna arvsfonden, där man skapar generationsöver-skridande möten mellan svensktalande seniorer och nyanlända familjer med barn i åldern 0-2 år.

Familjerna som kommer till verksamheten kommer från hela världen. En del är arbetssökande och en del är föräldralediga, medan deras respektive till exempel jobbar på universitet som forskare eller på företag.

– Den som är hemma med barn har ofta inga kontakter, och utan språket är det jättesvårt att komma in i samhället.

Christoph har egen erfarenhet av det som Svenska med babys verksamhet bygger på. Han kom till Sverige från Tyskland för 30 år sedan och pratade inte ett ord svenska.

– Min fru är från Sverige och jag lärde mig helt enkelt svenska genom familjerelationer, vilket är ganska optimalt. Språket är nyckeln till samhället.

Som volontär hos Svenska med baby så leder man enskilda möten, hälsar deltagare välkomna och fixar fika. Christoph berättar att det är gemenskapen och att träffa barnen som lockar i engagemanget.

– Volontärerna säger att det är så mysigt att träffa barnen, jag tror att det är det största motivet för de som är volontärer hos oss, att de får umgås med barnen och deras föräldrar och känna av gemenskapen och ungdomen. Det är underbart att se den glädje som denna gemenskap genererar. Mina förhoppningar är att den här projektidén sprider sig över Sverige, jag älskar det här projektet och det behövs, säger Christoph och berättar också att fler ideella behövs.

– Speciellt svensktalande seniorer saknas som vill träffa familjerna och vara en del av verksamheten. Att vi får fler ideella som vill bidra till det är jätteviktigt, säger han. 🖐️

OM SVENSKA MED BABY

Svenska med baby arrangerar träffar där småbarnsfamiljer, både de som är nya i Sverige och de som bott här under lång tid eller hela livet, samlas för att prata, leka och lära av varandra. Träffarna ger förstås så mycket mer än det: de ger exempelvis också föräldrastöd, språkträning, utökat nätverk, gemensamma minnen med ens barn, gemenskap och ökad hälsa.

STARKASTE DRIVKRAFTEN TILL ENGAGEMANG – STÖDJA ANDRA

Att ta steget till att börja engagera sig ideellt har flera orsaker. För de allra flesta var det att rätt uppdrag dök upp, eller att livet förändrades, såsom flytt eller pension som fick dem att ta steget.

Att stödja och hjälpa andra var det alternativ som fick flest svarsprocent på frågan om varför personen vill engagera sig ideellt, där det var möjligt att svara på tre alternativ. Men att göra en konkret insats är det också många som vill, följt av att påverka samhället i en positiv riktning. Här syns inga betydande skillnader mellan män och kvinnor.

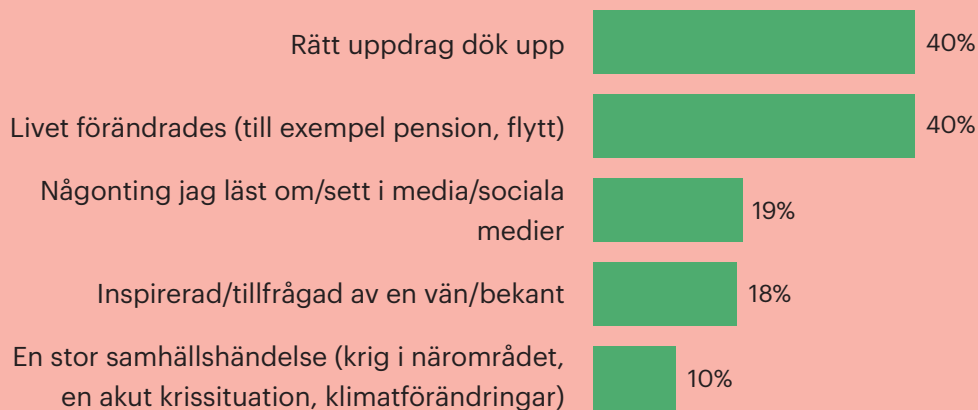
Utifrån ålder finns det några skillnader; procentuellt fler unga än äldre vill till exempel engagera sig för att få meriter.

I Volontärbarometern 2015 angav 30 procent att de engagerade sig för att utvecklas som person, en anledning som sjunkit till 17 procent år 2024. Det är också en vanligare drivkraft hos yngre, vilket skulle kunna förklara minskningen eftersom andelen yngre som sökt uppdrag via webbförmedlingen och därmed svarat på undersökningen har minskat sedan dess.

I en skakig omvärld med klimatförändringar, kriser och krig var det närmare en femtedel som tog steget att börja engagera sig på grund av något de läst om eller sett i media eller på sociala medier. Tio procent anger att en stor händelse i samhället, som krig i Sveriges närområde eller klimatförändringar fick personen att ta steget. Flera nämner kriget i Gaza som anledning i sina fritextsvar.

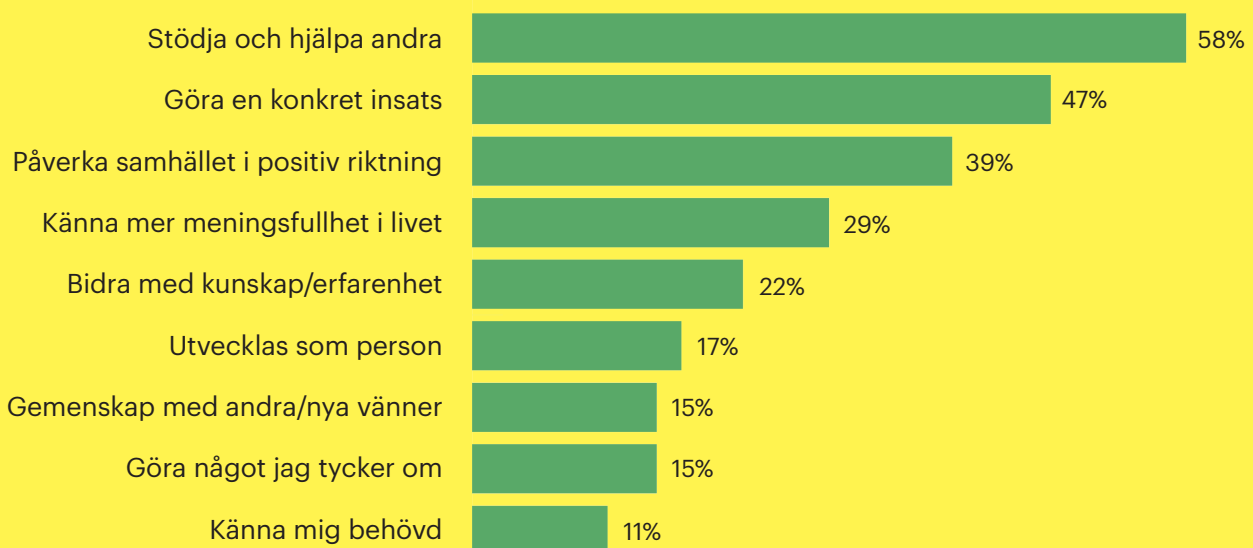
**“SKULLE FIRA JULAFTON
ENSAM OCH TYCKTE ATT DÅ
KAN JAG GÖRA LITE NYTTA
ISTÄLLET.”**

5 SAKER SOM FICK VOLONTÄREN ATT TA STEGET TILL ENGAGEMANG

* I förra årets undersökning svarade 40 procent att omvärlden/samhället idag fick dem att ta steget att börja engagera sig. I årets undersökning fanns det svarsalternativet inte med. Men flera nämner samhället och omvärlden som anledningar i fritextsvar.

DE VANLIGASTE ANLEDNINGARNA TILL ATT ENGAGERA SIG IDEELLT

OMVÄRLD OCH BEREDSKAP PÅVERKAR ENGAGEMANGET

2024 var ett skakigt år för Sverige och vår omvärld, med klimatkris, krig och minskande demokratiskt utrymme. Lågkonjunkturen höll i sig och medierapporteringen präglades av kriminalitet, krig och upprustning. Beredskap och upprustning av civilförsvaret har stått i fokus under året.

2024 blev även ett rekord år för intresseanmälningar till uppdrag på Volontärbyrån. Volontärbyråns erfarenhet är att fler vill engagera sig när samhället går igenom större utmaningar. I årets undersökning fanns därför fler frågor som handlade om det förändrade världsläget och hur det påverkat engagemanget. En tredjedel av volontärerna ansåg att det har eller delvis har haft påverkan. I fritextsvar nämns krigen i Gaza och Ukraina samt klimatkrisen, men även den politiska situationen i Sverige.

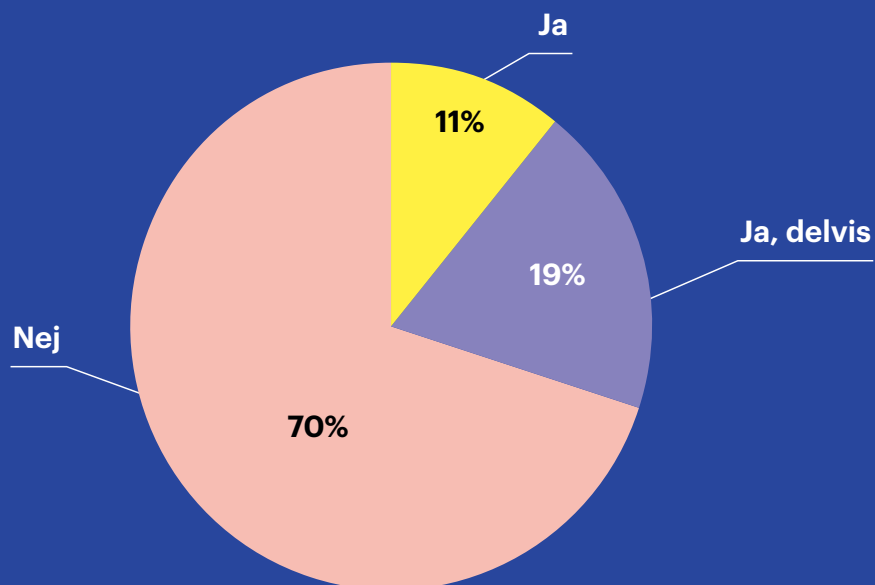
Under 2024 var det fem procent som engagerade sig inom kris- eller samhällsberedskap, vilket exempelvis kan vara brottsofferjourer och inom civilförsvaret. På frågan om hur de svarande vill engagera sig under det kommande året är 17 procent villiga att rycka in vid en kris eller katastrof i Sverige. Det är en minskning över tid, då 42 procent kunde tänka sig det 2022.

En tredjedel av organisationerna har delvis anpassat sin verksamhet till det förändrade världsläget. En av tio har anpassat sin verksamhet helt, medan majoriteten inte har gjort det. Samtidigt framkommer i fritextsvar att världsläget och kristider gör att fler vill engagera sig. Ett av svaren belyser att en del är mer rädda för att ta politisk ställning idag.

**“DET ÄR KLART ATT DET
KÄNNES EXTRA VIKTIGT
ATT HJÄLPA TILL I
OROLIGA TIDER.”**

HAR DET FÖRÄNDRADE VÄRLDSLÄGET PÅVERKAT ENGAGEMANGET?

EVA BLANDVIST
INSTRUKTÖR BILKÄREN

Hämmöden

”NÄR CIVILFÖRSVARET ÄR STARKT SÅ BYGGER VI TILLIT TILL VARANDRA OCH TILL SAMHÄLLET”

Eva Blomqvist är ordförande för Bilkåren. Det är en frivillig försvarsorganisation som rekryterar och utbildar fordonsförare till totalförsvaret. De har uppdrag inom Hemvärnet, den frivilliga delen av det militära försvaret, och hos en rad myndigheter med uppdrag i det civila försvaret.

– När det storskaliga kriget i Ukraina bröt ut fick vi en enorm medlemstillströmning. Vi fick bygga nya system och rutiner för introduktion av alla de medlemmarna men det var förstas ett angenämt problem, säger Eva.

Eva berättar att när kriser sker i samhället, oavsett om det upptäcks ubåtar i Stockholms skärgård eller brinner i skogarna, så ökar tankarna hos människor att hjälpa till.

– Ett starkt civilsamhälle gör att resten av samhället kan fortsätta fungera och vara motståndskraftigt även mitt i kriser och krig.

Inom krisberedskapen är transporter en avgörande faktor. Hos Bilkåren kan man utbildas inom bland annat att köra bandvagn, lastbil och buss.

Bilkåren är en av 18 frivilliga försvarsorganisationer som stödjer totalförsvaret. Organisationen startades under andra världskriget, i Göteborg år 1939. Då utbildades ett 40-tal kvinnliga bilförare för att köra lastbil och ambulans. Sedan dess har Bilkåren fortsatt att utbilda förare. Idag finns cirka 6 000 medlemmar som är med i 49 kårer spridda över hela landet.

Bilkåren är en av de frivilliga försvarsorganisationer som rycker ut vid till exempel skogsbränder. Det som framförallt behövs vid sådana tillfällen är kompetenser som att köra bandvagn eller leda transporter.

– Vi förbereder oss på någonting som vi egentligen inte vill ska hända, säger Eva.

Att engagera sig i Bilkåren innebär att man får börja ganska långt upp i engagemangstrappan, med långa utbildningar. De flesta som går utbildningarna blir sen kvar väldigt länge i sina uppdrag i Bilkåren. 🖐️

”ETT STARKT CIVILSAMHÄLLE GÖR ATT RESTEN AV SAMHÄLLET KAN FORTSÄTTA FUNGERA OCH VARA MOTSTÅNDSKRAFTIGT.”

TID ÄR VOLONTÄRERNAS STÖRSTA UTMANING

Mer än hälften av de som engagerat sig ideellt under 2024 anger att det är en utmaning att få tiden att räcka till, följt av att hitta rätt uppdrag. Tidsbristen är betydligt vanligare bland de yngre volontärerna än de äldre, som har att hitta rätt uppdrag som sin största utmaning. Få har svarat att det är motivationen som skulle stå i vägen.

På en annan fråga där volontärerna fått svara på hur väl olika påståenden stämmer, svarar mer än två av tre att de faktiskt har tillräckligt med tid för sitt engagemang. Lika många upplever att de också får tillräckligt med stöd och återkoppling från organisationen.

På frågan om varför volontären inte vill engagera sig det kommande året, svarade de flesta att de behöver lägga mer tid på arbete, studier eller familj.

För dem som inte engagerade sig alls under förra året fick var fjärde som sökte ett uppdrag ingen återkoppling från organisationen, följt av att de inte hittade något som passade eller att de behövde lägga mer tid på arbete eller studier.

När det kommer till organisationerna som svarat på undersökningen, ansåg sex av tio att det var en utmaning att få de frivilliga att stanna kvar, följt av att det är svårt att hitta passande personer till uppdragen.

“JAG BÖRJADE MED EN KARRIÄR SOM GAV MIG MER LEDIG TID OCH DÅ VILLE JAG GÖRA NÅGOT MENINGSFULLT FÖR ATT HJÄLPA ANDRA.”

3 UTMANINGAR MED DET IDEELLA ENGAGEMANGET

5 ANLEDNINGAR TILL ATT DET INTE BLEV NÅGOT ENGAGEMANG UNDER FÖRRA ÅRET

5 TIPS FÖR ATT ATTRAHERA OCH BEHÅLLA VOLONTÄRER

Att behålla dem som redan engagerar sig eller att attrahera nya volontärer kan vara en utmaning. Här har vi samlat fem tips för att nå ut till nya grupper, behålla dem som redan testat och få fler att vilja engagera sig i föreningen.

1. Gör det lätt att delta

Många vill engagera sig ideellt, men det är viktigt att få delta på egna villkor. Om organisationer erbjuder flexibla uppdrag och sänker trösklarna för engagemang så ökar chanserna att fler vill delta.

2. Erbjud tydliga uppdrag

Enligt Volontärbyråns undersökning vill många bidra med något konkret och praktiskt. För föreningen blir det viktigt att tydligt kommunicera förväntningar och vad volontärer kan bidra med konkret och vilka uppgifter som finns.

3. Skapa kontinuitet och gemenskap

Att en förening har återkommande volontärer bidrar till stabilitet och kontinuitet. Enligt Volontärbarometern vill de allra flesta också fortsätta sitt engagemang. Ett inkluderande sammanhang med sociala kontakter ökar chansen att volontärer stannar kvar och engagerar sig. Få alla att känna sig välkomna.

4. Synliggör och erkänn engagemang

När personer bidragit med sin tid är det viktigt att få ett erkännande och att engagemanget syns. Det kan till exempel ske genom att lyfta fram volontärernas insatser i den egna kommunikationen eller ge ett intyg eller diplom. Det finns också föreningar som anordnar sommarfester, ger bort julklappar eller skickar ett sms på födelsedagen. Ett tack har betydelse!

5. Rekrytera volontärer aktivt

Att ha en strategi för att nå ut till nya målgrupper och rekrytera in nya personer gör organisationen mer hållbar och minskar beroendet av enskilda eldsjälar. 57 procent av organisationerna anser att de via Volontärbyrån når målgrupper som de annars har svårt att nå. Här kan volontarbyran.org göra skillnad!

EDIKSHJÄLEN

ENGAGEMANG SKAPAR MENING

Många vill ge något tillbaka till samhället och vara en del av lösningen. En fjärdedel anger att de vill engagera sig ideellt för att ge livet mer mening. Det handlar alltså om motiv som rör den egna individen, en egen känsla eller ett värde bortom de mer konkreta effekterna av engagemanget. 43 procent uppger också att de har inspirerat fler till att engagera sig.

Förutom att ideellt engagemang skapar mening, är det också en möjlighet att träffa nya vänner, ha roligt, känna sig behövd och må bättre.

Det kan också innebära personlig utveckling och ett sätt att bidra med sina kunskaper. För många yngre personer kan det vara en möjlighet att få meriter som ger en väg in i arbete.

Bland organisationerna svarar 94 procent av volontärsamordnarna att de anser att ideella bidrar med medmänsklighet till deltagarna.

TOPP TIO - VAD VOLONTÄRER FÅR UT AV SITT ENGAGEMANG

1. Jag gör en konkret insats
2. Jag ger stöd och hjälp till andra
3. Jag påverkar samhället i en positiv riktning
4. Jag känner mer meningsfullhet i livet
5. Jag kan bidra med kunskap/erfarenhet
6. Jag känner gemenskap med andra/får nya vänner
7. Jag utvecklas som person
8. Jag kan bidra inom en fråga som engagerar mig
9. Jag har roligt
10. Jag känner mig behövd

**JAG ENGAGERADE MIG
SOM VOLONTÄR EFTERSOM
DET ÄR ETT BEHOV AV
ATT HJÄLPA OCH STÖTTA
VARANDRA, SKYDDA
MÄNSKLIGA RÄTTIGHETER
I ETT SAMHÄLLE DÄR
MÄNSKLIGA RÄTTIGHETER
GLÖMS BORT.**

OM VOLONTÄRBYRÅN

57 procent

av föreningsrepresentanterna i årets undersökning använder Volontärbyråns förmedling som främsta kanal för att hitta volontärer till sina ideella uppdrag. 9 av 10 har annonserat via Volontärbyrån.

83 procent

anser att Volontärbyråns förmedling är ett bra sätt att hitta frivilliga. Dessutom anser en majoritet att Volontärbyrån erbjuder en kanal där det går att nå personer med specifika kunskaper och erfarenheter, eller målgrupper som de annars har svårt att nå.

91 procent

av föreningsrepresentanterna skulle rekommendera andra organisationer att använda Volontärbyrån.

77 procent

av volontärerna som svarat på årets undersökning kan tänka sig att använda Volontärbyrån igen.

68 procent

tycker att Volontärbyråns sajt är enkel att använda.

66 procent

tycker att Volontärbyrån är ett enkelt sätt att hitta ideella uppdrag.

**“TACK FÖR DEN VÄG IN
I VOLONTÄRARARBETE NI
GAV MIG! DET HAR VARIT
OTROLIGT ÖGONÖPPNANDE
OCH GIVANDE FÖR MIG!”**

TACK!

Ett varmt tack till alla som svarat på våra enkäter och på andra sätt bidragit med sina erfarenheter av det ideella engagemanget. Era perspektiv och engagemang är otroligt viktiga!

Har du frågor om Volontärbarometern?
Välkommen att kontakta oss på 0771 - 24 14 00
eller info@volontarbyran.org. Besök oss på
www.volontarbyran.org.

Volontärbyrån är en ideell verksamhet och vi vill passa på att tacka alla finansiärer och partners som gör vårt arbete möjligt: Allmänna arvsfonden, AstraZeneca, Göteborgs stad, Handelsbanken Liv, Kungliga Patriotiska Sällskapet, Kronprinsessan Margaretas minnesfond, Malmö Ideella, Marsh McLennan Companies, Momentum Industrial, Mpya Sci & Tech, Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor, PwC, Rädda Barnen, Siemens Healthineers, Socialstyrelsen, Stockholms stad, Svenska Postkodlotteriet.

OM VOLONTÄRBYRÅN

Volontärbyrån hjälper engagerade människor och ideella organisationer att hitta varandra och gör det enkelt att engagera sig ideellt. Volontärbyrån förmedlar ideella uppdrag från organisationer över hela Sverige och utbildar och stödjer föreningar i frågor om ideellt engagemang.

Volontärbyrån har funnits sedan 2002 och är en ideell verksamhet inom intresseorganisationen Forum – idéburna organisationer med social inriktning. Forum verkar för ett samhälle där ett starkt ideellt engagemang och självständiga idéburna organisationer har goda förutsättningar att bidra till och utveckla vårt samhälle, demokrati och välfärd.